

Studenter och examinerade i högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå Läsår 2015/16

UF0205

I denna beskrivning redovisas först allmänna uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Allmänna uppgifter	2
A.1	Ämnesområde.....	2
A.2	Statistikområde.....	2
A.3	SOS-klassificering.....	2
A.4	Statistikansvarig.....	2
A.5	Statistikproducent.....	2
A.6	Uppgiftsskyldighet.....	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter.....	3
A.8	Gallringsföreskrifter.....	3
A.9	EU-reglering.....	3
A.10	Syfte och historik.....	3
A.11	Statistikanvändning.....	3
A.12	Uppläggning och genomförande.....	4
A.13	Internationell rapportering.....	4
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar.....	4
B	Kvalitetsdeklaration	5
B.0	Inledning.....	5
B.1	Innehåll.....	5
1.1	Statistiska målstorheter.....	5
1.1.1	Objekt och population.....	5
1.1.2	Variabler.....	6
1.1.3	Statistiska mått.....	7
1.1.4	Redovisningsgrupper.....	7
1.1.5	Referenstider.....	8
1.2.	Fullständighet.....	8
B.2	Tillförlitlighet.....	9
2.1	Tillförlitlighet totalt.....	9
2.2	Osäkerhetskällor.....	9
2.2.1	Urval.....	9
2.2.2	Ramtäckning.....	9
2.2.3	Mätning.....	10
2.2.4	Svartsbortfall.....	10
2.2.5	Bearbetning.....	11
2.2.6	Modellantaganden.....	11

2.3	Redovisning av osäkerhetsmått.....	11
B.3	<i>Aktualitet</i>	11
3.1	Frekvens	11
3.2	Framställningstid.....	11
3.3	Punktlighet	12
B.4	<i>Jämförbarhet och sam användbarhet</i>	12
4.1	Jämförbarhet över tiden.....	12
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	13
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	13
B.5	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	13
5.1	Spridningsformer.....	13
5.2	Presentation	14
5.3	Dokumentation.....	14
5.4	Tillgång till primärmaterial	14
5.5	Upplysningstjänster.....	14

A Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Utbildning och forskning

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Höskoleväsende

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS) Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Universitetskanslersämbetet
Postadress: 103 95 Stockholm
Besöksadress: Löjtnantsgatan 21
Kontaktperson: Annika Pontén
Telefon: 08 -563 087 57
Telefax:
E-post: fornamn.efternamn@uka.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Statistiska Centralbyrån
Postadress: 701 89 Örebro
Besöksadress: Klostersgatan 23
Kontaktperson: Mattias Wikström
Telefon: 010 – 479 61 04
Telefax:
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001:99) och förordningen om redovisning av studier m.m. vid universitet och högskolor (SFS 1993:1153). Enskilda utbildningsanordnare åläggs att medverka i uppföljningar och utvärderingar av utbildningen enligt lagen om tillstånd att utfärda vissa examina 5 § (SFS 1993:792).

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Gallring sker enligt 3 kap 8 § SFS 1993:1153 Förordning om redovisning av studier m.m. vid universitet och högskolor.

Primärdata har en beslutad gallringsfrist på tre år.

A.9 EU-reglering

Undersökningen berörs inte av någon EU-reglering.

A.10 Syfte och historik

Syftet med statistiken om studenter och examinerade är att medverka till den officiella statistiken över högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå (tidigare grundläggande högskoleutbildning), att vara urvalsram för enkätundersökningar och att möjliggöra specialstudier, bl.a. genom sambearbetning med annan statistik.

Statistiken över studenter och examinerade beskriver tillströmning till, närvaro i och utflödet från universitet/högskolor samt förändringar över tiden med läsår som vanligaste referensperiod.

Individuppgifter om nybörjare har samlats in från höstterminen 1956 och uppgifter om registreringar har samlats in från 1962. Dessa uppgifter var ofullständiga och har långtidsarkiverats. Mer fullständiga uppgifter om registrerade och nybörjare finns tillgängliga från och med läsåret 1977/78 och om examinerade från och med läsåret 1962/63.

Från och med läsåret 1993/94 samlas även uppgifter in om studenternas avklarade högskolepoäng. Insamlingen är begränsad till de högskolor som använder sig av studiedokumentationssystemet Ladok samt Handelshögskolan i Stockholm. (Före 1 juli 2007 angavs resultat i poäng, där en poäng motsvarade 1,5 högskolepoäng.)

A.11 Statistikanvändning

Statistiken över studenter och examinerade i högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå används för att ge en allsidig statistisk belysning av högskolan, som underlag för planering, uppföljning och utvärdering av utbild-

ningen, som urvalsram för specialundersökningar och underlag för internationell rapportering samt för uppdatering av registret "Befolkningens utbildning".

Användare är bl.a. Universitetskanslersämbetet, Utbildningsdepartementet, universitet och högskolor, länsstyrelser, kommuner, forskare, media och studenter.

A.12 Uppläggning och genomförande

Statistik över studenter och examinerade i högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå grundas på totalundersökningar. Uppgiftslämnare är samtliga anordnare av högskoleutbildning. Uppgifterna avser registreringar, avklarade högskolepoäng och utfärdade examensbevis.

Uppgifterna hämtas från lärosätenas studieadministrativa system.

Uppgifter om registrerade studenter läsåret 2015/16 samlas in fram till och med augusti 2016 och offentliggörs i oktober 2016.

Examensuppgifter avseende läsåret 2015/16 samlas in till och med september 2016 och offentliggörs i november 2016.

De lärosäten som använder studiedokumentationssystemet Ladok har gemensamma uttagsprogram för rapporteringen till SCB. Övriga lärosäten gör uttag från sina dokumentationssystem och gör sedan höstterminen 2007 en webbaserad rapportering eller rapporterar utifrån andra överenskommelser med SCB. Uppgifter om avklarade högskolepoäng lämnas endast av de högskolor som använder Ladok samt Handelshögskolan i Stockholm.

Rapporteringarna görs termins- eller halvårsvis.

Lämnade uppgifter granskas, kodas och kompletteras vid SCB. Uppgifter hämtas även från andra register vid SCB. Folkbokföringskommun hämtas från *Registret över totalbefolkningen (RTB)* och uppgifter om utbildningsbakgrund från *Registret över avgångna från gymnasieskolan*.

Uppgifterna sammanställs och lagras fysiskt i flera databaser med samlingsnamnet "Universitets- och högskoleregistret".

Utifrån data i Universitets- och högskoleregistret skapas sedan statistiken över "Studenter och examinerade i högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå", www.scb.se/uf0205 men även "Sökande och antagna till högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå", www.scb.se/uf0206 och "Doktorander och examina i högskoleutbildning på forskarnivå", www.scb.se/uf0204.

A.13 Internationell rapportering

Statistik lämnas årligen till Unesco/OECD/Eurostat i den s.k. UOE-enkäten.

Uppgifterna avser nybörjare, studenter, examinerade, personal och ekonomiska data samt även bakgrundsinformation rörande utbildningssystemet. Vissa uppgifter avser läsår och vissa avser kalenderår. De lämnas i Exceltabeller och skickas via e-post till en för de tre organisationerna gemensam adress.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Med start under hösten 2016 kommer lärosätenas administrativa system Ladok att bytas ut till en ny version som heter Ladok3. Detta skifte kommer ske lärosätesvis under ungefär två års tid. Hur detta kommer att påverka statistiken går inte att bedöma i dagsläget men målsättningen är att ingen påverkan kommer

att ske på den statistik som redovisas över studenter och examinerade på grundnivå och avancerad nivå.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

SCB deklarerar kvaliteten i statistiken enligt ett kvalitetsbegrepp som består av fem huvudkomponenter:

- (1) **Innehåll**, som framför allt gäller statistikens målstorheter.
- (2) **Tillförlitlighet**, som avser osäkerhetskällor och hur dessa påverkar statistiken.
- (3) **Aktualitet**, som omfattar tidsaspekter som spelar roll för hur väl statistiken beskriver nuläget.
- (4) **Jämförbarhet och sammanvändbarhet**, som avser möjligheter till jämförelser, över tiden och mellan grupper, samt till att använda statistiken tillsammans med annan statistik.
- (5) **Tillgänglighet och förståelighet**, som avser statistikens fysiska tillgänglighet och dess förståelighet.

För mer information om kvalitetsbegreppet för officiell statistik och en mer detaljerad redovisning av innebörden i de fem huvudkomponenterna, se rapporten *Kvalitetsbegrepp och riktlinjer för kvalitetsdeklaration av officiell statistik (MIS2001:1)* i serien *Meddelande i samordningsfrågor för Sveriges officiella statistik*. Publikationen finns på SCB:s webbplats.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

För studerande och examinerade i högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå läsåret 2015/2016 redovisas storheter som:

- studenter och nybörjare efter högskola och typ av studier
- nybörjare utifrån olika bakgrund som utländsk bakgrund, studiebakgrund, regional bakgrund och social bakgrund i form av föräldrarnas utbildningsnivå
- examina och examinerade efter högskola och typ av examen

Tidserietabeller ger redovisningar av bl.a.

- examensfrekvens
- avklarade högskolepoäng
- medianstudietid
- andel med påbörjad högskoleutbildning och examen vid viss ålder för kohorter

1.1.1 Objekt och population

Undersökningen har tre objekt:

- a) Personer som har registrerat sig på grund- eller avancerad nivå inom högskolan

- b) Personer som avklarat poäng på grund- eller avancerad nivå inom högskolan
- c) Personer som erhållit examensbevis på grund- eller avancerad nivå inom högskolan (examinerade personer)

Populationen för respektive objekt är:

- a) Samtliga personer som registrerat sig på grund- eller avancerad nivå inom högskolan
- b) Samtliga personer som har avklarat poäng på grund- eller avancerad nivå inom högskolan
- c) Samtliga personer som erhållit examensbevis på grund- eller avancerad nivå inom högskolan

Med hjälp av registrerings- och examensuppgifter från tidigare år kan delpopulationer som högskolenyborjare, högskolanyborjare (nyborjare vid viss högskola), programnyborjare och förstagångsexaminerade härledas. Dessa definieras i avsnitt *1.1.4 Redovisningsgrupper*.

1.1.2 Variabler

Viktiga variabler för ”Studenter och examinerade i högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå” listas här:

För samtliga målpopulationer:

Kön

Kön anges som ”Kvinna” eller ”Man” och härleds från personnummer.

Ålder

Ålder definieras som ålder vid årets slut. Vid läsårsredovisning beräknas ålder vid årsskiftet under läsåret.

Universitet/högskola

Universitet/högskola som personen är registrerad på, har avklarade poäng ifrån eller har erhållit examensbevis ifrån.

För registrerade studenter och nyborjarpopulationer:

(Nyborjare - se avsnitt *1.1.4 Redovisningsgrupper*)

Ämnesgrupp

Kursens ämnesgrupp enligt av SCB och Universitetskanslersämbetet fastställd indelning.

Utbildningsnivå

Uppgift om kursen tillhör grundnivå eller avancerad nivå.

Distans

Uppgift om studierna bedrivs på distans.

Kursort

Den kommun (eller land) där huvuddelen av undervisningen sker. För distansstudier görs ingen redovisning på kursort.

Program som leder till viss examen

Gruppering av program utifrån den examen som programmet leder till.

Avklarade högskolepoäng

Avklarade högskolepoäng på kurs eller del av kurs.

För högskolenybörjare:

Rekryteringskommun

Folkbokföringskommun vid årsskiftet före studiestart.

Utbildningsbakgrund

Gymnasieskolutbildning och förekomst av komvuxstudier.

(Efter sambearbetning med andra register redovisas även uppgifter om social bakgrund i form av föräldrarnas utbildningsnivå för nybörjare och utländsk bakgrund för nybörjare och studenter.)

För examinerade:

Examen

Typ av examen (4 generella examina, 4 konstnärliga examina och drygt 50 yrkesexamina).

Examensgrupper

Gruppering till jämförbara examina.

Inriktning

Examensinriktning (gäller för vissa yrkesexamina samt för magisterexamen med ämnesbredd).

Huvudämne

Huvudämne i högskole-, kandidat- och magisterexamen enligt 1993 års examensordning eller tidigare. Under en övergångsperiod (läsåret 2007/08) kodades även examina enligt 2007 års examensordning med huvudämne. Högskoleexamen utfärdas enligt högskoleförordningen med en inriktning men SCB har valt att översätta denna till ett huvudämne.

Huvudämne

Huvudområdesgrupp i högskole-, kandidat-, magister- och masterexamen enligt 2007 års examensordning. Enligt högskoleförordningen utfärdas kandidat-, magister- samt masterexamen med ett huvudområde och högskoleexamen med en inriktning. Huvudområden och inriktningar översätts till en huvudområdesgrupp enligt av SCB och Universitetskanslersämbetet fastställd indelning som har sin utgångspunkt i svensk utbildningsnomenklatur (SUN 2000).

Omfattning

Examens omfattning i poäng eller högskolepoäng enligt examensordningen.

1.1.3 Statistiska mått

I huvudsak redovisas antals- och andelsuppgifter samt medianvärden (i denna undersökning medianålder).

En studerande räknas endast en gång vid varje summeringsnivå i statistiken. En studerande som t.ex. läser kurser inom flera ämnesgrupper redovisas på varje ämnesgrupp men endast en gång totalt (nettoräkning).

1.1.4 Redovisningsgrupper

Registrerad student

Student som är förstags- eller fortsättningsregistrerad på kurs/program i högskoleutbildning på grundnivå eller avancerad nivå.

Högskolenybörjare

Student som för första gången är registrerad i högskoleutbildning på grundnivå eller avancerad nivå i Sverige. Social bakgrund (föräldrarnas utbildningsnivå) redovisas för gruppen "Högskolenybörjare under 35 år".

Högskolanybörjare (nybörjare vid en viss högskola)

Student som för första gången är registrerad i högskoleutbildning på grundnivå eller avancerad nivå vid ett visst universitet eller en viss högskola.

Programnybörjare

Student som för första gången registreras på kurs inom utbildningsprogram som normalt leder till en viss examen.

Registrerade på program för viss examen

Student som registreras på kurs inom utbildningsprogram som normalt leder till en viss examen.

Examina

Uttagna examensbevis i högskoleutbildning på grundnivå eller avancerad nivå.

Examinerade

Person som avlagt examen, dvs. som har fått ett examensbevis utfärdat. En person kan avlägga flera examina under samma läsår.

För första gången examinerad

Person som för första gången har avlagt examen i högskoleutbildning på grundnivå eller avancerad nivå. Se även avsnitt *1.1.2 Variabler*.

1.1.5 Referenstider

Referensperioden är vanligen läsår men redovisning förekommer också på termin och kalenderår.

1.2. Fullständighet

Uppgifter om registrerade och nybörjare finns tillgängliga från och med läsåret 1977/78 och om examinerade från och med läsåret 1962/63.

Mellan 1977 och 1993 samlades uppgifter in med en registrering per utbildningslinje och termin utifrån det linjesystem som fanns då och för registrerade på fristående kurser per ämnesgrupp.

Från hösten 1993 samlas alla kursregistreringar in, även inom utbildningsprogram.

Från och med läsåret 1993/94 samlas uppgifter in om studenternas avklarade högskolepoäng. Insamlingen är begränsad till de högskolor som använder sig av studiedokumentationssystemet Ladok samt från och med vårterminen 2011 Handelshögskolan i Stockholm, vilket innebär att studieresultat numera finns för mer än 99 procent av de registrerade.

Examensuppgifterna i SCB:s statistik omfattar endast utfärdade examina som har rapporterats till SCB. Studerande som avslutat sin utbildning, men som inte tagit ut examen, kommer definitionsmässigt inte med i statistiken som därigenom underskattar antalet fullgjorda utbildningar vid universiteten och högskolorna.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Statistiken över studerande och examinerade i högskoleutbildning på grundnivå eller avancerad nivå grundas på totalundersökningar. Det finns anledning att anta att de uppgifter som redovisas håller hög kvalitet. De kommer till stor del ursprungligen från universitetens/högskolornas studieadministrativa register, som även ligger till grund för årsredovisningar och i förlängningen påverkar lärosätenas anslag. Det studieadministrativa systemet Ladok som hanterar ca 99 procent av alla registreringar lämnar också underlag till Centrala studiestödsnämnden (CSN) för beslut om studiemedelsutbetalningar. De lärosäten som ej är anslutna till Ladok har egna studieadministrativa system och där bedöms kvaliteten också vara hög.

Bland de osäkerhetskällor som finns i statistiken är ramtäckningen, se avsnitt 2.2.2, den största osäkerhetskällan vilket leder till att antalet registrerade studenter och nybörjare är för hög.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

All statistik är totalräknad och därmed inte påverkad av urvalsfel.

2.2.2 Ramtäckning

Övertäckning

Registrerade studenter

Den övertäckning som kan förekomma är att annan utbildning än högskoleutbildning på grundnivå eller avancerad nivå, framförallt basårutbildning och uppdragsutbildning inrapporteras till registreringsstatistiken.

Sannolikt förekommer att studenter, framförallt kursstudenter, gör tidiga avbrott som inte meddelas/registreras av högskolan. Sådan övertäckning kan leda till en överskattning av antalet registrerade studenter och nybörjare, vilket i sin tur kan påverka andelen examinerade och andelen som uppnått viss poängnivå.

För att uppskatta ovan nämnd övertäckning genomfördes i maj 2015 en extrainsamling av registreringsuppgifter avseende höstterminen 2013. Uppgifterna som inkom jämfördes med de data som insamlades vid den ordinarie insamlingen i februari 2014 avseende samma termin. Extrainsamlingen genomfördes för de 35 lärosäten som var Ladokanknutna vid båda insamlingstidpunkterna. Övertäckningen av antalet registrerade studenter, d.v.s. studenter som rapporterades som registrerad vid ett lärosäte vid den ordinarie insamlingen men ej vid extrainsamlingen uppgick till 0,06 %.

Avklarade högskolepoäng

Den övertäckning som kan förekomma är att avklarade högskolepoäng från uppdragsutbildning och förberedande högskoleutbildningar rapporteras utan uppgift om att de avser just den typen av utbildning. Denna övertäckning bedöms vara liten och inte påverka statistiken nämnvärt.

Korrigeringar som görs på lärosäten gällande avklarade poäng och tillgodoräkning av poäng medför en övertäckning då information om korrigeringen inte skickas till SCB utan endast information om vad posten har rättats till. Således

ligger den ursprungliga informationen kvar i registret samt även den tillkommande rättningen som leder till övertäckning. Denna övertäckning bedöms inte påverka statistiken nämnvärt.

Undertäckning

Registrerade studenter

Se avsnitt 2.2.4 *Svarsbortfall*.

Extrainsamlingen av registreringsuppgifter som omnämns i avsnitt 2.2.2 *Ramtäckning – registrerade studenter* kunde även ge ett mått på undertäckningen av antalet registrerade studenter. Undertäckningen av antalet registrerade studenter, d.v.s. studenter som rapporterades som registrerade vid ett lärosäte i extrainsamlingen men som ej rapporterats i den ordinarie insamlingen uppgick till 0,18%.

Avklarade högskolepoäng

Uppgifter om avklarade högskolepoäng lämnas endast av de högskolor som använder sig av Ladoks studiedokumentationssystem samt Handelshögskolan i Stockholm. Det motsvarar mer än 99 procent av all högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Examinerade

Examensuppgifterna i högskolestatistiken omfattar endast *uttagna examensbevis som har rapporterats till SCB*. Studenter som avslutat sin utbildning, men som inte har tagit ut examensbevis, kommer definitionsmässigt inte med i statistiken.

2.2.3 *Mätning*

Uppgifter om registrerade studenter samlas in terminsvis efter terminens slut. Uppgifter om avklarade högskolepoäng och examina samlas in per kalenderhalvår, i september avseende första kalenderhalvåret och i februari avseende andra kalenderhalvåret.

Lärosäten som är anslutna till det studieadministrativa dokumentationssystemet Ladok sänder in sina uppgifter till SCB via centralt utvecklade uttagsprogram i Ladok.

För högskolor som inte är anslutna till Ladok används en webbaserad insamling. Rapporteringen görs i ett Excelformulär framtaget av SCB. Formuläret och tillhörande insamlingsprogram har inbyggda kontroller för att säkra att endast giltiga variabelvärden kan lämnas. Vid de icke Ladokanslutna lärosätena sker en större del av rapporteringen till SCB manuellt, vilket medför en viss osäkerhet. Eftersom detta berör en sådan liten del av populationen så är påverkan på statistiken minimal.

2.2.4 *Svarsbortfall*

Registrerade studenter

Uppgifter som inte lagts in i högskolans studiedokumentationssystem vid tidpunkten för rapportering till SCB blir bortfall/undertäckning. Vid webbaserad insamling kan uppgiftslämnaren missa att rapportera kurser.

Avklarade högskolepoäng

Uppgifter som lagts in i systemet efter rapportering till SCB levereras i stället vid nästa rapporteringstillfälle. Andelen efterrapporterade högskolepoäng uppgår till ungefär en procent och kommer det med i nästa års statistik.

Examina

Ett antal examina rapporteras till SCB efter ordinarie rapporteringstillfälle vilket betyder att antalet examina blir underskattade. Andelen efterrapporterade examina uppgår till mindre än en procent per läsår. Registret uppdateras retroaktivt med efterrapporterade examina.

2.2.5 *Bearbetning*

Fel och ofullständigheter kan förekomma i högskolornas material. Fel kan också uppstå vid den manuella kodningen. Noggrann granskning av högskolornas primärmaterial på mikronivå görs i särskilda granskningsprogram. Vissa kontroller görs på makronivå, fellistor och kontrolltabeller skickas sedan ut till högskolorna. Denna granskning och kontakt med uppgiftslämnarna leder till att kompletteringar och rättningar kan göras. Merparten av de fel som förekommer bedöms vara rättade.

Rättning av personnummer är en viktig del av produktionsprocessen eftersom många resultat bygger på sambearbetningar med tidigare årgångar och även andra register inom SCB. Det finns ett system för personnummerrättning som använder *Registret över totalbefolkningen (RTB)* i sökandet efter ett korrekt personnummer och från högskolorna lämnas uppgifter om huruvida en student fått ett nytt (oftast korrekt) personnummer sedan föregående rapportering. Det är till allra största delen inresande studenter som saknar korrekta personnummer. Läsåret 2015/2016 har 5 procent av studenterna ett ofullständigt personnummer och i delpopulationen "Högskolenyborjare" har 21 procent ett ofullständigt personnummer efter avslutad bearbetning. Problematiken med dubletter ökar vid produktion med ofullständiga personnummer och ett fåtal dubletter uppdagas och korrigeras i efterhand. Bedömningen är att detta inte påverkar statistikens kvalitet nämnvärt.

2.2.6 *Modellantaganden*

Inga andra modellantaganden görs än den metodik som redovisas ovan.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Osäkerhetsmått för slumpmässiga urvalsfel (vanligen 95-procentiga konfidensintervall) beräknas inte eftersom detta är en totalräknad undersökning. Inte heller några andra osäkerhetsmått beräknas.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Uppgifter samlas in terminsvis. Statistik publiceras normalt för läsår men för "registrerade studenter" förekommer även viss terminsvis publicering.

Statistik om studenternas utländska bakgrund, sociala bakgrund (föräldrarnas utbildningsnivå) samt uppgifter om genomströmning och resultat publiceras i tre separata intermittenta *Statistiska meddelanden*.

3.2 Framställningstid

Uppgifter om registrerade studenter läsåret 2015/16 samlas in fram till och med augusti 2016 och offentliggörs i oktober 2016.

Examensuppgifter avseende läsåret 2015/16 samlas in till och med september 2016 och offentliggörs i november 2016.

3.3 Punktlighet

Enligt publiceringskalendern för Sveriges officiella statistik, <http://www.uka.se/statistik--uppfoljning/publiceringsplan-for-officiell-statistik.html> eller www.scb.se/publiceringskalender, var årets publicering planerad till den 13 oktober.

B.4 Jämförbarhet och sam användbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Omvärldsförändringar

I och med 1977 års högskolereform utvidgades den grundläggande högskoleutbildningen till att även omfatta bl.a. lärarutbildningar, sjuksköterskeutbildningar och sjöbefälsutbildningar.

Högskolereformen 1993 gav en examensordning och medförde en ny utbildningsstruktur som försvårar jämförelsen med tidigare år för såväl registrerade studenter och nybörjare som examinerade. Reformen innebar att högskolorna fick större frihet att själva utforma sina utbildningar. I examensordningen angavs tre generella examina och cirka 50 yrkesexamina.

Även efter 1993 års reform har förändringar påverkat jämförbarheten:

- Högskoleenheter har upphört eller organisatoriskt/administrativt förts till andra enheter. Det har också tillkommit nya utbildningsanordnare.
- Vissa tidigare korta utbildningar har förlängts till att omfatta motsvarande minst tre års heltidsstudier, t.ex. utbildningar till högskoleingenjör, sjuksköterska, receptarie och forskollärare.
- Under perioden 1993/94 – 2006/2007 har 16 nya examina inrättats varav åtta inom området vård och omsorg. Samtidigt har några examina upphört.
- Vidareutbildningen av sjuksköterskor gav under en period inte examen men år 2001 inrättades en ny examen benämnd specialistsjuksköterskeexamen.
- 2001 förändrades lärarutbildningen och det infördes en enda samlad lärarexamen för alla skolformer och ämnen men med olika inriktningar. Lärarexamen ersatte då de åtta tidigare typerna av lärarexamina. Lärarutbildningen reviderades igen år 2011 och lärarexamen ersattes av fyra nya lärarexamina – forskollärarexamen, grundlärarexamen, ämneslärarexamen och yrkeslärarexamen.
- Under 2007 infördes en ny utbildnings- och examensstruktur som ett led i Sveriges arbete med att anpassa den högre utbildningen till arbetet i Bologna-processen. Högskoleutbildningen delades upp i tre nivåer:

Grundnivå

Avancerad nivå

Forskarnivå

- Examina på grundnivå och avancerad nivå delades in i generella examina, konstnärliga examina och yrkesexamina. För generella och konstnärliga examina ska det finnas en fördjupning inom ett huvudområde (tidigare huvudämne).
- Poäng har ersatts av högskolepoäng som beskrivning av studiernas omfatt-

ning. En poäng motsvaras av 1,5 högskolepoäng

Förändringar i statistikredovisningen efter 1993

Nybjörjare och registrerade redovisades på beställande högskola till och med 1996/1997. Därefter görs redovisningen på verkställande högskola. I normalfallet är det en och samma högskola men det förekommer samarbete där en högskola beställer utbildning av en annan högskola (verkställande).

Från och med läsåret 2007/2008 klassificeras kurser till en av Högskoleverket (nuvarande Universitetskanslersämbetet) och SCB fastställd indelning i ämnesgrupper i stället för ämnen. Den ändrade klassificeringen medför att uppgifterna inte är helt jämförbara med tidigare redovisningar.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Efterrapportering av examina för föregående läsår är inte slumpmässig, utan kan vara knuten till vissa lärosäten. Det innebär att det kan saknas examina för det senaste läsåret för vissa lärosäten men inte för andra.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

Inom högskoleområdet publiceras officiell statistik över sökande och antagna på grundnivå och avancerad nivå. Det innebär att det går att jämföra t.ex. antalet som börjat studera och tagit examen vid visst lärosäte, med antalet som sökt och blivit antagna där. Dessa publiceras vid samma tidpunkt. Vidare publiceras statistik över doktorander och examina i utbildning på forskarnivå samt för personal vid universitet och högskolor. De senare avser dock kalenderår istället för läsår och publiceras under våren året efter kalenderåret.

Uppgifterna om studenter och examinerade i högskoleutbildning på grundnivå eller avancerad nivå hämtas från universitets- och högskoleregistret som är ett totalräknat individbaserat register. Därmed finns goda möjligheter att sambearbeta med andra register. Noteras bör dock att till studenter räknas även inresande studenter som normalt inte ingår i andra populationer, t.ex. den folkbokförda befolkningen.

Utbildningarna är kodade enligt SUN 2000 (Svensk utbildningsnomenklatur) som i sin tur är anpassad till den internationella standarden för utbildningsklassificering (ISCED 97) för att möjliggöra internationella jämförelser.

B.5 Tillgänglighet och förstälighet

5.1 Spridningsformer

Universitetskanslersämbetet publicerar uppgifter i bl.a. "Universitet och högskolor Universitetskanslersämbetets årsrapport" och NU - statistikdatabasen, se www.uka.se.

Statistiska meddelanden (SM) innehållande officiell statistik publiceras på Universitetskanslersämbetets och SCB:s webbplatser.

Tabeller publiceras också på www.scb.se och i SCB:s *Statistikdatabasen*.

Statistik över studenter och examinerade i högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå sammanfattas i fem Statistiska meddelanden (SM):

- Studenter och examinerade i högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå
- Internationell mobilitet i högskolan

- Utländsk bakgrund för studerande i högskoleutbildning (intermittent)
- Genomströmning och resultat i högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå (intermittent)
- Föräldrarnas utbildningsnivå för högskolenybjörjare och doktorandnybjörjare (intermittent)

5.2 Presentation

Statistiken presenteras som Excel-tabeller med flikar för definitioner och organisatoriska förändringar på SCB:s webbplats, www.scb.se/uf0205.

SM-publikationer, som består av text, tabeller och diagram och har ett omfång på cirka 100 sidor.

5.3 Dokumentation

Statistikens kvalitet beskrivs i innevarande dokument, *Beskrivning av statistiken (BaS)*. Detaljerad information om mikrodata finns beskrivet i *Dokumentation om mikrodata (MetaPlus)*. Samtliga dokumentationer finns på SCB:s webbplats, www.scb.se/uf0205.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Statistikanvändare kan få specialbearbetningar gjorda. Forskare m.fl. kan, efter speciell prövning, få tillgång till avidentifierat primärmaterial.

Examensuppgifter finns från 1962.

Registreringsdata finns från 1977.

Avklarade poäng finns från 1993.

5.5 Upplysningstjänster

Berörd personal vid SCB och Universitetskanslersämbetet står till tjänst med information om statistik över högskoleväsendet.

SCB: tfn 010 – 479 40 00, begär ”Högskolestatistik”.

e-post: hogskolestatistik@scb.se

Universitetskanslersämbetet: tfn 08-563 085 00, begär ”Analysavdelningen”

e-post: registrator@uka.se